

פרפרים בישראל
Butterflies of Israel

868 • 4/2011 • ניסן התשע"א • 4/2011

דנאית תפוח סדום

Danaus chrysippus chrysippus

הנציגה היחידה של משפחת הדנאיתיים בישראל. היא נודדת מאפריקה לישראל בכל שנה, ונמנית עם אותו סוג מדעי כמו פרפר המלך - המונארך האמריקאי - הנחשב לפרפר המפורסם ביותר בעולם בשל נדידתו המופלאה למרחקים.

בכל מקום, בשביל כולם

כחליל השברק

Polyommatus icarus zelleri

וכחליל מנומר

Apharitis acamas acamas

נציגי משפחת הפרפרים הגדולה בישראל - משפחת הכחליליים. כרבים מהזכרים של בני המשפחה בולט זכר כחליל השברק בצבע כחול בוהק, שנועד למשוך אליו את הנקבות, ואילו הכחליל המנומר מוטמע בסביבה ומוסווה היטב מאויביו בזכות צבעי ההסוואה שלו.

הפרפרים בשירות הסביבה ושימור מגוון המינים

לאחרונה הכריז הארגון הבין-לאומי לשמירת טבע (IUCN), על משבר עולמי של היכחדות מיני בעלי חיים וצמחים. במסגרת המאמץ העולמי לבלימת ההכחדה אותרו הפרפרים כסמן ביולוגי (ביו-אינדקטור) יעיל לשינויים החלים במערכת האקולוגית, והפכו למרכיב חשוב בשמירת הטבע והסביבה. ניטור רציף וממושך של מיני פרפרים מספק מידע על אובדן והכחדה של פרפרים נדירים; אך לא פחות חשוב מכך, דעיכה במגוון הפרפרים מהווה סמן לדעיכה דומה במגוון מיני הצמחים במגוון של קבוצות בעלי חיים נוספות. בישראל מקדמת "אגודת חובבי הפרפרים" ניטור פרפרים לאומי הנערך על ידי חברי האגודה ברחבי הארץ. האגודה גם יזמה הצעת חוק להגנה על מיני פרפרים נדירים, ואכן בשנת 2009 נחקק בישראל חוק להגנת 14 מיני פרפרים המצויים בסכנת הכחדה.

ד״ר רחלי שוורץ-צחור אחראית שימור פרפרים וצמחים נדירים, רמת הנדיב חברת אגודת חובבי הפרפרים הישראלית הפרפרים מעוררים בלבנו רגש של פליאה ושמחה בשל צבעוניותם המרהיבה ומעופם העדין. מאז ומעולם הם היוו השראה לאמנים, משוררים ואנשי רוח בשל יופיים. מחזור חייהם המופלא, הקרוי "גלגול מלא", כולל ארבעה שלבים: ביצה, זחל, גולם ובוגר. השלמה של ארבעת שלבי הגלגול מהביצה ועד לבוגר נקראת דור. ישנם מיני פרפרים המקימים דור אחד בשנה ואילו אחרים מקימים מספר דורות בשנה. משך חיי הפרפר הבוגר משתנה ממין למין; במינים מסוימים חיים הבוגרים כשבוע ובמינים אחרים מספר שבועות ואף חודשים. חלק מהמינים נחשבים למקומיים ואילו אחרים נודדים למרחקים של מאות ואלפי קילומטרים.

בעולם זהו והוגדרו עד כה כ-150,000 מינים מסדרת הפרפראים, מתוכם כ-20,000 מיני פרפרים והשאר עשים. מעריכים כי מתוכם כ-20,000 מיני פרפרים והשאר עשים. מעריכים כי בישראל יש 2,300 מיני פרפראים, מהם 142 מיני פרפרים. האתר העשיר ביותר במיני פרפרים בישראל הוא הר החרמון, שבו מעופפים לא פחות ממאה מינים. עבור 30 מבין 100 המינים הללו מהווה החרמון גבול תפוצה דרומי והם אינם מעופפים בשאר שטחה של ישראל.

כלל מיני הפרפרים בישראל משתייכים לשבע משפחות. הפרפרים שצוירו בסדרת הבולים נותנים ייצוג הולם לכל המשפחות, מלבד משפחות הסטיריתיים וההספרתיים, כדלקמן:

זנב-סנונית נאה

Papilio machaon syriacus

נציג משפחת הצבעוניים שכשמם כן הם - צבעוניים. רבים מבני משפחה זו עוטים צבעים בולטים ובהם שחור, צהוב ואדום; אלו הם צבעי אזהרה שנועדו להזהיר ציפורים ולטאות מפני ארסיותם.

נמפית הסרפד

Vanessa atalanta

נציגת משפחת הנמפיתיים. כמינים רבים ממשפחה זו היא בולטת בצבעיה העזים כאשר כנפיה פרושות לרווחה. לעומת זאת היא מוסווית לחלוטין כאשר כנפיה סגורות, זאת בשל צבעי ההסוואה המעטרים אותן מצידן התחתון.

לבנין משויש

Anaphaeis aurota

נציג משפחת הלבניניים. כרבים מבני משפחה זו גם לו כנפיים לבנות מעוטרות בשחור. הוא מין נודד המגיע לישראל מאפריקה כמעט בכל קיץ וניתן לראותו מעופף בארץ עד לתחילת החורף.

עיצוב: טוביה קורץ, מירי ניסטור Design: Tuvia Kurtz, Miri Nistor

Butterflies of Israel

Butterflies' vibrant colors and gentle flight overwhelm us with feelings of wonder and joy. These beautiful flying insects have inspired artists, poets and intellectuals alike. Their wondrous life cycle, called a "complete cycle", is made up of four stages: egg, caterpillar, pupa and adult. A complete cycle from egg to adult is called a generation. Some butterfly species produce one generation per year while others produce numerous generations within a single year. The lifespan of an adult butterfly varies among species, with adults of some species living for approximately one week and others for a number of weeks or even months. Some species are considered to be local while others migrate for distances of hundreds and thousands of kilometers.

To date, some 150,000 species belonging to the Lepidoptera order have been identified throughout the world, of which approximately 20,000 species are butterflies, and the rest are moths. In Israel there are an estimated 2,300 Lepidoptera species, including 142 species of butterflies. Mt. Hermon is the richest butterfly species site in Israel, with no less than 100 different species! Mt. Hermon is the southernmost point of distribution for 30 of these 100 species, which do not fly to any other areas in Israel.

Overall, Israel's butterfly population may be categorized into seven families. Five of those families are represented among the butterflies featured in the stamp series:

Swallowtail - Papilio machaon syriacus

represents the Papilionidae family. Many members of this family display prominent colors, including black, yellow and red. These colors serve to warn birds and lizards that they are poisonous.

Red admiral - Vanessa atalanta

represents the Nymphalidae family. Like many of the species belonging to this family, this butterfly remains camouflaged as long as its wings are closed because its underwings are dull in color, revealing its bold colors only when its wings are open wide.

Caper white - Anaphaeis aurota

represents the Pieridae family of white and yellow butterflies. This butterfly's white wings are decorated with black markings. This species migrates to Israel from Africa nearly every summer and it may be seen flying throughout Israel until early winter.

Plain tiger - Danaus chrysippus

is the only representative of the Danainae family to be found in Israel. It migrates annually from Africa to Israel and belongs to the same scientific genus as the American Monarch butterfly, considered to be the most famous butterfly in the world thanks to the tremendous distances it migrates.

השירות הבולאי - טל: 076-8873933 שדרות ירושלים 12, תל-אביב-יפו 68021

The Israel Philatelic Service - Tel: 972-76-8873933 12 Sderot Yerushalayim, Tel-Aviv-Yafo 68021 www.israelpost.co.il * e-mail: philserv@postil.com SPECIAL CANCELLATION חותמת אירוע להופעת הבול

Common blue - Polyommatus icarus zelleri and Tawny silver-line - Apharitis acamas represent the largest family of butterflies in Israel – the Lycaenidae family. Like many of the males belonging to this family, the Common blue male is bright blue in color in order to attract females, while the coloring of the Tawny silver-line allows it to blend into its surroundings and remain camouflaged from its enemies.

Butterflies Assist in Biodiversity Conservation

The International Union for Conservation of Nature (IUCN) recently declared that the threat of extinction of animal and plant species has reached a level of global crisis. Within the framework of worldwide efforts to curb extinction, butterflies have been identified as effective bio-indicators of ecosystem changes and have become an important component in natural and environmental preservation. While constant and long term monitoring of butterfly species provides information regarding the loss and extinction of rare butterflies, no less importantly, a dwindling of butterfly varieties also indicates a similar dwindling of plant species and various other animal groups. Members of The Israeli Lepidopterists Society promote national butterfly monitoring in Israel, doing so throughout the country. The Society also initiated a bill to protect 14 endangered butteflies species and a law was enacted in 2009.

Dr. Racheli Schwartz-TzachorHead of Butterfly and Plant Conservation
Ramat Hanadiv
Member, The Israeli Lepidopterists Society

Issue: April 2011

Design: Tuvia Kurtz, Miri Nistor Stamp Size: 26.1 mm x 34.56 mm Plate nos: 827 (one phosphor bar)

Sheet of 6 stamps

Tabs: 6

Printers: Cartor Security Printing, France

Method of printing: Offset